

Tyresö kommun
Samhällsbyggnadskontoret
Amir Spahovic
Enhetschef
08-5782 80 35
amir.spahovic@tyreso.se

YTTRANDE

2020-04-17

1 (5)

D.nr.2020/KSTK 0055 80

Hållbarhetsutskottet

Yttrande över Trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21)

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen antar kommunstyrelseförvaltningens yttrande-som svar på remissen om trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21).

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sara Kopparberg
Chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Trafikförvaltningen har i en remissutgåva Trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21) föreslagit en rad trafikförändringar. Kommunstyrelseförvaltningen har svårt att få en uppfattning på förändringar i och med att antal turer inte har specificerats i remissen. Kommunen satsar mycket resurser på att öka kollektivresandet och anser att det behövs tätare och mer attraktiv kollektivtrafik.

Beskrivning av ärendet

Gemensamt svar från Södertörnskommuner

Kollektivtrafikens utveckling på Södertörn

Vi (Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö) står gemensamt bakom detta ställningstagande vad gäller kollektivtrafikens utveckling på Södertörn som del av kommunernas egna remissvar på Region Stockholms förslag till trafikförändringar i kollektivtrafiken 2020/2021 (T21). Södertörn växer kraftfullt, fram till 2030 planeras för ytterligare ca 175 000 invånare vilket är en ökning med 35% från dagens 500 000 invånare. Även antalet arbetsplatser ökar kraftigt på Södertörn. Det ställer höga krav på tillgänglighet och framkomlighet, inte minst för kollektivtrafiken som behöver vara effektiv och konkurrenskraftig jämfört med bilen. Etapplösningar behövs fram till dess att stora infrastrukturprojekt är färdigställda såsom Tvärförbindelse Södertörn, ny passage över Södertälje kanal och Spårväg Syd. Detta är avgörande för att binda ihop regionen, bryta segregation, förbättra matchningen på arbetsmarknaden och möjliggöra möten mellan olika målgrupper.

Den långsiktiga inriktningen ska vara att de regionala stadskärnorna Flemingsberg, Haninge, Kungens kurva och Södertälje knyts samman med attraktiv kapacitetsstark kollektivtrafik. Det är därför angeläget att planerade stombusslinjer enligt Stomnätsplanen startas snarast. Vi anser också att det ska finnas valmöjligheter, så kallad parallelltrafik, mellan spår och buss i stråk med många resenärer. Det skapar en robusthet i kollektivtrafiksystemet vid störningar som gör att fler människor kommer se kollektivtrafiken som ett tillförlitligare alternativ än bilen. Vi ser utbyggd parallelltrafik som en förutsättning för att vi ska få en kraftfull omställning till ökat kollektivtrafikresande och anser därför att Regionen ska ompröva sin nuvarande inställning till parallelltrafik i stråk med många resenärer.

Pendeltågstrafiken är ryggraden i kollektivtrafiken för större delen av Södertörn. Det är viktigt att den fungera och är pålitlig. För stationer längre ut i pendeltågssystemet är det extra viktigt att restider hålls nere medan turtätheten är extra viktig för stationer längre in i systemet.

För stråken in mot Stockholm med många resande och där spårtrafik saknas (exempelvis väg 73 och E4/E20) är det extra viktigt att öka framkomligheten för direktbussarna, med goda omstignings-möjligheter nära centrala Stockholm.

Förutsättningarna för att införa stombussar på E4/E20 mellan Nykvarn/Södertälje-Kungens kurva-Liljeholmen bör utredas i syfte att koppla samman kärnor och minska restiderna.

Resor på tvåren med kollektivtrafik är idag bristfälligt utbyggda på Södertörn. I avvaktan på färdigställandet av ny infrastruktur, t ex Förbifart Stockholm och Tvärförbindelse Södertörn bör delsträckor av samtliga planerade stombusslinjer och andra satsningar startas tidigare. Utöver det anser vi att en utredning bör startas för stråket mellan Nykvarn-Östertälje och vidare mot Haninge-Nynäshamn för att hitta en attraktivare linjedragning än tidigare förslag till stombusslinje. Bytespunkterna Flemingsberg, Gullmarsplan och Liljeholmen är idag viktiga knutpunkter för Södertörn och kommer bli än viktigare i framtiden, det behöver därför säkerställas så att de inte utgör flaskhalsar i den ökning av resande som planeras.

Resecentrum Flemingsbergs roll som knutpunkt kräver ett kraftfullt gemensamt agerande från regionen, Trafikverket och kommunen för att hitta finansiering och omhänderta den utveckling som sker i området. I detta samarbete är det viktigt att säkerställa Flemingsbergs framtida roll som knutpunkt mellan trafikslagen som kommer att definiera utvecklingen av stadskärnan.

För Gullmarsplan visar analyser på en kraftigt ökad efterfrågan på bussresor, vilket ställer stora krav på utformning och lokalisering av nya Gullmarsplan. Under den långa tid då tunnelbanans utbyggnad pågår behövs en temporär lösning som fungerar för de busslinjer som har störst behov, d.v.s. de busslinjer som kommer till och från Tyresö, Haninge och Nynäshamn. Det är av största vikt att det i samband med ombyggnationen av Gullmarsplan också tillskapas ytterligare busslinjer med fler målpunkter.

I Tyresö saknas i dagsläget helt spårburen kollektivtrafik, vilket också gäller för många bostadsområden, glesbygd och skärgård i de övriga kommunerna på Södertörn. En kapacitetsstark, attraktiv och tillgänglig kollektivtrafik är extra viktig

för dessa områden och platser oavsett om den är spårburen eller fortsatt sker med buss.

För att stärka den storregionala och nationella tillgängligheten från Södertörn behövs effektiva förbindelser med tåg till och från viktiga målpunkter utanför Södertörn, t ex regionalt till Arlanda och Uppsala samt nationellt genom Flemingsbergs och Södertälje syds koppling till fjärrtågstrafiken.

Regionen bör verka för att medel finns i länsplan för framkomlighetsåtgärder i vägnätet, oavsett väghållare. På så sätt kan man åstadkomma kostnadseffektiva satsningar med stor samhällsnytta, utan att väghållaransvaret eller kommungränser utgör begränsningar.

Beteendepåverkande åtgärder måste ges en tydligare plats bland de åtgärder regionen föreslår, den nödvändiga omställningen till ökat kollektivtrafikresande är inte möjlig utan tydliga och samordnade insatser.

Generellt önskar vi att motiven till förändringar i kollektivtrafikens utbud tydligare anges i remissen. Det skulle underlätta dialogen mellan kommunerna och regionen och skapa större acceptans för och medvetenhet om de prioriteringar som måste genomföras.

Tyresö kommuns enskilda synpunkter

Trafikförvaltningen har i en remissutgåva 'Trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21)' föreslagit en rad trafikförändringar. Trafikförvaltningens målsättning är att ha en bra dialog med kommunerna innan förändringar genomförs.

Föreslagna trafikförändringar för Tyresö

Sammantaget uppfattar kommunstyrelseförvaltningen förslagen på förändringar mest som intressant för Tyresö. Busslinje 806 kommer inte att trafikera Tyresö. 806 är än linje med många avgångar som förbinder Tyresö med Gullmarsplan. Frågan är om utökade turer som föreslås på 809, 808 och 807 kompenserar för bortfall av 806. Tyresö vill framföra vikten av att kollektivtrafiken utmed Gudöbroleden inte försämras.

Förslaget på att utöka bussturer för busslinje 840 även på helger och två turer under vardagar är bra så den bussen fungerar som en lokal koppling mellan kommunen centrum. Men även kopplar Tyresöbor till sjukhus i Handen och till Nacka.

Linje 818C föreslås få ytterligare en tidig morgon tur till Stockholm city vilket uppskattas. Men Tyresö kommun kvarhåller tidigare yttrande att det behövs betydligt tätare avgångar av de linjer som trafikerar Stockholm City, för att minska byten vid Gullmarsplan. Detta för att förenkla för hela resan och gör kollektivtrafiken mer attraktiv. För kommunen är det även viktigt att det finns ”C-bussar” i motsatt riktning som dagens turer går. Detta för att förenkla arbetsinpendling till kommunen och minska belastningen på Gullmarsplan. I förslaget finns inga ändringar på linjerna mot östra Tyresö. Antal permanenta bostäder ökar i denna del av kommunen. Redan idag är trafiksituationen svår på Tyresövägen med köer i både morgon och eftermiddagsrusning. Detta är ett resultat av dålig kollektivtrafik i den delen av Tyresö kommun. Därför bör fler turer och ökad turtäthet prioriteras mot Östra Tyresö. Kommunen ser gärna att stombusslinje 875 startar och slutar i Raksta.

I Trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21) föreslagna ändringar finns inga förslag på kollektivtrafik mot östra Tyresö.

Övriga kommentarer:

Tyresö kommun får fortfarande in klagomål och synpunkter från resenärer som menar att de får ståplats, speciellt på de bussar som trafikerar Tyresövägen där hastigheten är hög. Det är under all kritik att Tyresöbor står på bussar vid höga hastigheter, vid en olycka skulle detta få förödande följder. Ska kommun men även trafikförvaltningen nå sitt mål om att få fler personer som reser med kollerktivtrafik och inte bil behöver något göras. Tyresö kommun vill att tyresöbor ska välja ett hållbart resande men då måste även möjligheten finnas. Enligt avtal ska trafiken planeras om linjer regelbundet drabbas av trängseln och stående passagerare. Tyresö kommun ser att Region Stockholm arbetar med en förändring angående ståplatser för tyresöbor.

Busslinje 803 behöver få ett hållplatsstopp vid hållplats Norra Sköndal för att alla i Tyresö ska få en enklare tvärgående resa till bland annat Älvsjö. Nu när bussen inte stannar där är det många tyresöbor som inte kan nyttja busslinjen. Enligt uppgifter från Nobina finns kapacitet för att busslinje 803 ska kunna stanna där i och med andra förändringar de gjort för andra busslinjer. Ska busslinjen hoppa över hållplatser för att snabba på restiden kan hållplats Söndagsvägen vara ett alternativ, men inte Norra Sköndal.